

Hotărârea CNCD privind instigarea la ură rasială față de participanții la evenimentul Zilele Cetății Medievale

Hotărârea nr. 553 din 18.09.2013

Dosar nr.: 425/2013

Petiția nr.: 3178/07.05.2013

Petent: Uniunea Democrată Maghiară din România – Organizația Teritorială Alba

Reclamat: Ziarul Unirea, M.D.I.

Obiect: publicarea unui articol prin care se propagă idei cu potențial caracter naționalist șovin și instigare la ură rasială în ceea ce privește participarea cetățenilor maghiari sau de etnie maghiară la evenimentul Zilele Cetății Medievale

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.1.1. Uniunea Democrată Maghiară din România – Organizația Teritorială Alba, loc. Aiud, str. Morii, nr. 24, jud. Alba

1.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

1.2.1. Ziarul Unirea, S.C. Unirea Pres S.R.L., loc. Alba-Iulia

1.2.2. M.D.I., președinte al Asociației „Realitate și Adevăr”

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta, Uniunea Democrată Maghiară din România – Organizația Teritorială Alba, sesizează publicarea în Ziarul Unirea de către președintele Asociației „Realitate și Adevăr” a unui articol prin care se propagă idei cu potențial caracter naționalist șovin și instigare la ură rasială în ceea ce privește participarea cetățenilor maghiari sau de etnie maghiară la evenimentul Zilele Cetății Medievale.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20 alin. (4) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresa nr. 3178/29.05.2013 a fost citată petenta, iar prin adresa nr. 3677/29.05.2013 a fost citată partea reclamată Ziarul Unirea, S.C. Unirea Pres S.R.L. pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 18.06.2013.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Petenta, Uniunea Democrată Maghiară din România – Organizația Teritorială Alba, formulează sesizarea împotriva președintelui Asociației „Realitate și Adevăr”, cu domiciliul necunoscut de petentă, pentru „săvârșirea de fapte de propagandă naționalist șovină, de instigare la ură națională, atingerea demnității comunității maghiare, crearea unei atmosfere de intimidare, ofensatoare, ostilă îndreptată împotriva comunității maghiare”.

4.1.2. În fapt, în zilele de 27-28 aprilie 2013 în municipiul Alba-Iulia au fost organizate Zilele Cetății Medievale, organizatorii încercând să inducă cât mai mult din atmosfera specifică a evului mediu. Pentru acest motiv, cu scopul de a reda farmecul trecutului medieval în programul evenimentelor care au avut loc în această perioadă au fost diferite prezentări, spectacole, cum ar fi parade gărzilor, lupte cavaleresti, turniruri, show-uri cu flăcări, dansuri medievale, demonstrații cu steaguri, animație stradală, teatru în aer liber și statui umane, dar și concerte de muzică medievală. La aceste evenimente urmau să participe și trupe, formații artistice din Ungaria.

4.1.3. Petenta arată că în data de 25 aprilie 2013 a apărut un articol pe pagina web a cotidianului albaiulian „Unirea” semnat de domnul D.I.M., președinte al Asociației „Realitate și Adevăr”, prin care se propagă idei naționalist șovine, se instigă la ură națională, articol care aduce atingere demnității comunității maghiare, creează o atmosferă de intimidare, ostilă, ofensatoare îndreptată împotriva comunității maghiare.

4.1.4. Astfel, în respectivul articol, autorul declara următoarele: „În aceste grele momente cu care se confruntă țara noastră și «Neamul Românesc», în aceste momente grele prin care poporul român, glia strămoșească și economia ne sunt vândute la hectar, acum, în aceste momente în care noi, românii, unul dintre cele mai vechi popoare, sau poate cel mai vechi, suntem numiți «cârpe», hoții sau cerșetorii Europei, când femeile noastre ne sunt chemate curve, iar copiii noștri sunt vânduți înainte să se nască, când tradițiile, muzica și folclorul sunt uitate, iar cele ce reușesc să supraviețuiască sunt obligate să se închidă din lipsă de fonduri sau din lipsă de sprijin material din partea autorităților, dumneavoastră ce faceți domnilor de la primărie? Aduceți aici, în inima Transilvaniei, aici unde au fost masacrați, trași pe roată sau tăiați gâtul pentru «trădare» eroii neamului românesc Mihai, Iancu sau Horea, Cloșca și Crișan. Aici unde îi avem pe Furdui Iancu, pe Bocșa, Leontina Fărcaș sau Mugurii de Tezaur. Eu, cetățean român asuprit, batjocorit și umilit de unguri trebuie să ascult muzică ungurească. Peste câteva zile, pe 9 mai, la Abrud, comemorăm zeci, sute de victime care au fost masacrate, în cel mai barbar mod. «NU», domnilor de la primărie, mă voi împotrivi, cu toate forțele mele, ca aceste formații fără experiență, care au luat viață doar cu 2-3 ani în urmă, să cânte la mine în oraș și prin acest fel fac apel la toți cei care simt românește, să vină alături de mine, în timp ce aceste formații vor cânta, noi vom intona Imnul României și vom arbora drapele românești.

Prin această scrisoare invit pe toți acei care au în suflet spiritul patriotic românesc să vină alături de noi și prin acest fel să oprim finanțarea unor grupuri străine în timp ce folclorul românesc este dat deoparte. Trăiască România Mare!”

4.1.5. Petenta consideră că articolul citat este de natură să altereze relațiile interetnice între români și maghiari, să îngreuneze eforturile acelor reprezentanți ai comunităților românești și maghiare care lucrează la construirea unui climat de încredere între comunitatea română,

majoritară, și cea maghiară, minoritară, în județul Alba, bazată pe respectul reciproc al tradițiilor național – culturale ale celor două comunități și, mai mult, propagă ura împotriva a tot ceea ce este maghiar, fără niciun discernământ, propagă idei naționalist-șovine, instigă la ură națională. Acest articol care aduce atingere demnității comunității maghiare, creează o atmosferă de intimidare, ostilă, ofensatoare îndreptată împotriva comunității maghiare, generând sentimente de indignare, dezamăgire, disconfort și rușine cetățenilor de naționalitate română și maghiară care trăiesc cultivând principiile toleranței și buneii conviețuirii între români și maghiari.

4.1.6. În concluziile scrise petenta își menține poziția exprimată în petiție și precizează că, referitor la punctul de vedere formulat de partea reclamată S.C. Unirea Pres S.R.L., care vorbește de „adevăruri istorice”, „realități”, acestea sunt de fapt cu totul altele și anume:

- nu ungerii i-au tăiat capul lui Mihai Viteazul, ci oamenii împăratului austriac, în frunte cu albanezul Gheorghe Basta (aromân din Albania);

- nu ungerii i-au tras pe roată pe Horea și Cloșca, ci autoritățile austriece care ocupau la acea dată și Ungaria și Transilvania, Crișan s-a sinucis în închisoare (închisoarea austriacă din Alba Iulia);

- nu ungerii i-au tăiat gâtul lui Avram Iancu pentru simplul motiv că acestuia nu i-a fost niciodată „tăiat gâtul”, ci a murit din cauze pur naturale.

4.1.7. Deformarea evenimentelor istorice, culpabilizarea eronată, dar voită a minorității maghiare pentru niște evenimente, de altfel nedorite și regretabile, urmărește învrăjbirea locuitorilor județului Alba. Comentariile scrise în urma articolului sunt edificatoare în acest sens, iar în cadrul acestora, autorul articolului face referiri directe la „unguri” și U.D.M.R.

4.1.8. Petenta consideră că din păcate, partea reclamată confundă patriotismul cu xenofobia, și respectul cu ura.

4.2. Susținerile părții reclamate S.C. Unirea Pres S.R.L.

4.2.1. Partea reclamată își exprimă punctul de vedere prin care arată că nu are calitate procesuală pasivă. Plângerea nu este formulată împotriva ziarului Unirea, ci împotriva domnului D.I.M., președinte al Asociației „Realitate și Adevăr”. Partea reclamată face precizarea că autorul textului nu este angajat al societății și nu există vreun raport de prepușenie între S.C. Unirea Pres S.R.L. și domnul D.I.M., textul publicat în ediția online a ziarului Unirea fiind un comunicat transmis presei de către asociația respectivă.

4.2.2. Partea reclamată arată că petenta nu are calitate procesuală activă. Teritorialitatea O.G. nr. 137/2000 este consacrată în mod indubitabil prin art. 1 și 2, iar conform art. 20 alin. (6) din ordonanță, reclamantul trebuie să facă dovada faptelor care constituie discriminare. În speță, în textul transmis presei de Asociația „Realitate și Adevăr” nu se face nicio referire la comunitatea maghiară din zona orașului Aiud, ba chiar mai mult, textul nu privește comunitatea maghiară din România. Autorul comunicatului este nemulțumit de faptul că două formații de muzică din țara vecină, Ungaria, au fost invitate să cânte la un spectacol organizat de Primăria Municipiului Alba-Iulia. Sub acest aspect este evident că reclamantul nu justifică calitatea procesuală activă și nici nu a făcut dovada unor fapte de discriminare. Nu se poate invoca faptul că cineva este discriminat prin publicarea unui text care face referire la o țară vecină.

4.2.3. Partea reclamată menționează că plângerea este total neîntemeiată. În textul comunicatului nu există nicio referire la comunitatea maghiară din România. Textul face

într-adevăr trimitere la câteva adevăruri istorice, realități care sunt menționate în toate tratatele de istorie, dar nu se face nicio mențiune cu privire la relațiile interetnice din prezent dintre românii și maghiarii din județul Alba, din România în general. Textul critică inițiativa Primăriei Municipiului Alba-Iulia care a ignorat interpreți autohtoni consacrați, care sunt chiar din Alba-Iulia, autoritatea publică cheltuiind o sumă de bani considerabilă ca să aducă la eveniment două formații din Ungaria, „fără experiență, care au luat viață doar cu 2-3 ani în urmă...”. Faptul că cele două formații nu au avut succesul scontat s-a putut observa ulterior, întrucât la spectacolul la care intrarea a fost liberă nu au fost mai mult de 150 de spectatori.

4.2.4. Partea reclamată precizează că ziarul Unirea a publicat tot în ediția online un drept la replică al domnului Mihai Coșer, purtătorul de cuvânt al Primăriei Municipiului Alba-Iulia.

4.2.5. Partea reclamată apreciază că afirmațiile din plângerea petentei sunt nefondate, exagerate și nu au nicio justificare.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare prin publicarea în ziarul „Unirea” a unui articol care se opune organizării unor spectacole la care au fost invitate formații din Ungaria pe motiv că maghiarii au comis fapte reprobabile în cursul istoriei. Petenta consideră că autorul articolului, cu domiciliu neprecizat în petiție, a săvârșit „fapte de propagandă naționalist șovină, de instigare la ură națională, atingerea demnității comunității maghiare, crearea unei atmosfere de intimidare, ofensatoare, ostilă îndreptată împotriva comunității maghiare”.

5.2. Colegiul director ia act de punctul de vedere exprimat de partea reclamată, S.C. Unirea Pres S.R.L., societate care editează ziarul „Unirea” din localitatea Alba-Iulia, prin care aceasta invocă două excepții și anume excepția lipsei calității procesuale pasive a părții reclamate și excepția lipsei calității procesuale active a petentei, asupra cărora Colegiul director urmează să se pronunțe.

5.3. Partea reclamată precizează că S.C. Unirea Pres S.R.L. nu are calitate procesuală pasivă deoarece plângerea nu este formulată împotriva societății sau a publicației pe care aceasta o editează, ziarul „Unirea”, ci este îndreptată împotriva domnului D.I.M., președinte al Asociației „Realitate și Adevăr”, ca autor al textului incriminat, acesta nefiind angajat al părții reclamate, textul publicat în ediția online a ziarului „Unirea” fiind un comunicat transmis presei de către asociația respectivă. Colegiul director analizează excepția lipsei calității procesuale pasive invocată de către partea reclamată și apreciază că, în speță, nu are relevanță doar cine este autorul textului incriminat de petentă, ci și fapta de a publica acest text în spațiul public, Colegiul director urmând a respinge excepția lipsei calității procesuale pasive invocată de partea reclamată și anume de S.C. Unirea Pres S.R.L., societate care editează ziarul „Unirea” din localitatea Alba Iulia.

5.4. Referitor la excepția lipsei calității procesuale active a petentei, în speță Uniunea Democrată Maghiară din România – Organizația Teritorială Alba, Colegiul director ia act de faptul că textul publicat de partea reclamată face trimitere la minoritatea maghiară, la evenimente istorice cu referire la maghiari, și incită împotriva organizării unor evenimente culturale ale comunității maghiare. Având în vedere cele menționate mai sus, Colegiul director reține că aspectele semnalate de petentă se referă la comunitatea maghiară, prin urmare

respinge excepția lipsei calității procesuale active a petentei, invocată de partea reclamată, în speță de S.C. Unirea Pres S.R.L.

5.5. Colegiul director constată că la data de 25.04.2013 s-a publicat în cotidianul „Unirea” din Alba-Iulia un articol semnat de domnul D.I.M. prin care acesta declară următoarele: „În aceste grele momente cu care se confruntă țara noastră și «Neamul Românesc», în aceste momente grele prin care poporul român, glia strămoșească și economia ne sunt vândute la hectar, acum, în aceste momente în care noi, românii, unul dintre cele mai vechi popoare, sau poate cel mai vechi, suntem numiți «cârpe», hoții sau cerșetorii Europei, când femeile noastre ne sunt chemate curve, iar copiii noștri sunt vânduți înainte să se nască, când tradițiile, muzica și folclorul sunt uitate, iar cele ce reușesc să supraviețuiască sunt obligate să închidă din lipsă de fonduri sau din lipsă de sprijin material din partea autorităților, dumneavoastră ce faceți domnilor de la primărie? Aduceți aici, în inima Transilvaniei, aici unde au fost masacrați, trași pe roată sau tăiat gâtul pentru « trădare » eroii neamului românesc Mihai, Iancu sau Horea, Cloșca și Crișan. Aici unde îi avem pe Furdui Iancu, pe Bocșa, Leontina Fărcaș sau Mugurii de Tezaur. Eu, cetățean român asuprit, batjocorit și umilit de unguri trebuie să ascult muzică unguerească. Peste câteva zile, pe 9 mai, la Abrud, comemorăm zeci, sute de victime care au fost masacrate, în cel mai barbar mod. «NU», domnilor de la primărie, mă voi împotrivi, cu toate forțele mele, ca aceste formații fără experiență, care au luat viață doar cu 2-3 ani în urmă, să cânte la mine în oraș și prin acest fel fac apel la toți cei care simt românește, să vină alături de mine, în timp ce aceste formații vor cânta, noi vom intona Imnul României și vom arbora drapele românești.

Prin această scrisoare invit pe toți acei care au în suflet spiritul patriotic românesc să vină alături de noi și prin acest fel să oprim finanțarea unor grupuri străine în timp ce folclorul românesc este dat deoparte. Trăiască România Mare!”

5.6. O.G. nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, la art. 2 alin. (1) prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

5.7. Astfel, se poate considera discriminare:

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.8. Colegiul director constată că există o deosebire, prin faptul că se face o diferențiere clară între membrii aparținând comunității române și cei care aparțin comunității maghiare, textul incitând împotriva organizării unor evenimente culturale ale comunității maghiare.

5.9. Criteriul de discriminare este cel al apartenenței etnice.

5.10. Afirmațiile lezează dreptul la demnitate, garantat de Constituția României prin art. 1 alin. (3).

5.11. În concluzie, Colegiul director constată că sunt incidente prevederile art. 1 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000, fapta părții reclamate de a publica un articol care se opune organizării

unor spectacole la care au fost invitate formații din Ungaria pe motiv că maghiarii au comis fapte reprobabile în cursul istoriei, reprezintă o deosebire pe criteriul etnic, care afectează dreptul la demnitate.

5.12. Conform art. 15 din O.G. nr. 137/2000: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

5.13. Colegiul director constată că fapta s-a săvârșit în public (printr-un articol de ziar).

5.14. Colegiul director constată că afirmațiile vizează atingerea demnității, crearea unei atmosfere degradante, umilitoare, ofensatoare îndreptate împotriva membrilor comunității maghiarilor, pe criteriul apartenenței etnice.

5.15. În concluzie, Colegiul director constată că sunt incidente prevederile art. 15 al O.G. nr. 137/2000, fapta părții reclamate reprezentând un comportament manifestat în public, care vizează atingerea demnității, crearea unei atmosfere degradante, umilitoare, ofensatoare îndreptate împotriva membrilor comunității maghiarilor pe criteriul apartenenței etnice.

5.16. În analiza limitei dintre dreptul la demnitate și libertatea de exprimare, Colegiul director se raportează la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

5.17. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (document cunoscut în general sub denumirea de Convenția europeană a drepturilor omului) prevede la art. 10 alin. (2), limitarea libertății de exprimare: „Exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești”. Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care Convenția europeană a drepturilor omului subliniază: „comportă îndatoriri și responsabilități”. Totodată art. 17 al Convenției europene a drepturilor omului interzice abuzul de drept: „Nicio dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție”.

5.18. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin
  - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
  - calitatea normei juridice, și anume
    - accesibilitatea;
    - precizia;
    - previzibilitatea normei;

- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de Convenția europeană a drepturilor omului (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);

- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

5.19. În mod evident, orice sancționare a limbajului discriminator, chiar și doar printr-un avertisment de natură contravențională, reprezintă o limitare a libertății de exprimare.

5.20. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al O.G. nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu sancțiuni evidente.

5.21. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc.

5.22. Referitor la necesitatea restrângerii libertății de exprimare într-o societate democratică, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu, printre care:

- libertatea de exprimare constituie unul dintre fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale;

- libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care offensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângerii trebuie stabilite în mod convingător;

- exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități;

- îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței;

- toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată;

- abuzul cu libertatea de exprimare nu este compatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora;

- anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția art. 10 al Convenției europene a drepturilor omului;

- atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de Convenție, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea;

- presa joacă un rol esențial într-o societate democratică; deși nu trebuie să treacă de anumite limite, cum ar fi cele privind securitatea națională, integritatea teritorială, amenințarea cu violență, prevenirea dezordinii și criminalității, respectarea reputației și drepturilor altora, necesitatea de a preveni transmiterea unor informații confidențiale, are sarcina de a oferi într-o manieră conformă cu obligațiile și responsabilitățile sale – informații și idei de interes public, în particular în chestiuni politice, inclusiv cele care divid societatea, dar și cele care prezintă justiția; libertatea presei reprezintă unul din cele mai bune posibilități de a crea o opinie privind ideile și atitudinile liderilor politici; libertatea jurnalistică acoperă posibila recurgere la un grad de exagerare, chiar și provocare;

- presa nu are doar dreptul, ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații;

- nu se protejează doar informația în sine, dar și forma prin care se aduce la cunoștința opiniei publice.

5.23. În hotărârile sale CEDO nu se bazează doar pe Convenția europeană a drepturilor omului, se referă și la Carta Națiunilor Unite (parag. 2 din *Preambul*, art. 1 alin. (3), art. 13 alin. (1), art. 55 lit. c) și art. 76 lit. c), Declarația universală a drepturilor omului (art. 1, 2 și 7), Convenția internațională privind drepturile civile și politice [art. 2 alin. (1), art. 20 alin. (2), art. 26], Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială (art. 4 și 5), Recomandarea nr. R (97)20 a comitetului de miniștri către statele membre cu privire la „discursul de ură”, Recomandarea de politică generală nr. 7 privind legislația națională referitoare la combaterea rasismului și a discriminării rasiale.

5.24. Aplicând principiile CEDO, Colegiul director constată că acele comentarii care fac referire la etnicia maghiari nu contribuie la nicio formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane, ci creează o stare ostilă, degradantă, umilitoare, ofensatoare. Această formă de expresie diseminează, incită, promovează intoleranța etnică, prin urmare trebuie sancționată.

5.25. În luarea deciziei Colegiul director a ținut cont și de art. 30 al Constituției României care asigură libertatea de exprimare, prevede și limitele acestei libertăți:

„(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri”.

5.26. Prin urmare, Colegiul director dispune că fapta părții reclamate S.C. Unirea Pres S.R.L. de a publica un articol cu conținut discriminatoriu care încalcă dreptul la demnitate al maghiarilor reprezintă o faptă de discriminare și aplică sancțiunea amenzii contravenționale în cuantum de 2000 lei față de S.C. Unirea Pres S.R.L, societate care editează ziarul „Unirea”, conform art. 2 alin. (11), art. 26 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 modificată și completată prin O.U.G. nr. 19/27.03.2013, coroborat cu art. 8 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.

5.27. În această decizie de sancționare Colegiul director a ținut cont de următoarele aspecte:

- în conformitate cu prevederile Convenției internaționale privind combaterea tuturor formelor de discriminare rasială, adoptată de Adunarea generală a ONU la 21 decembrie 1965, „expresia «discriminare rasială» are în vedere orice deosebire, excludere, restricție sau

preferință întemeiată pe rasă, culoare, ascendență sau origine națională sau etnică” [art. 1 alin. (1)], prin urmare orice discriminare etnică intră în categoria de discriminare rasială, astfel sunt incidente tratatele internaționale privind discriminarea rasială;

- discriminarea rasială (etică) trebuie să fie considerată ca fiind o faptă extrem de gravă; Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin soluțiile pronunțate (de exemplu *Moldovan și alții c. României* nr. 2 din 12.07.2005) arată că acest tip de discriminare este atât de grav, încât reprezintă tratament degradant în sensul art. 3 al Convenției europene a drepturilor omului;

- Directivele Uniunii Europene în domeniu (de exemplu Directiva Consiliului 2000/43/CE, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante; România, pentru a fi în conformitate cu aceste directive, a crescut cuantumul amenzilor aplicabile pentru discriminare la maximum de 100.000 lei pentru discriminările ce vizează un grup de persoane sau o comunitate prin O.U.G. nr. 19/2013;

- discriminarea sancționată vizează o întregă comunitate etnică (cea maghiară).

5.28. Colegiul director dispune totodată disjungerea dosarului în ceea ce privește partea reclamată domnul D.I.M., față de care nu s-a putut îndeplini procedura citării, și constituirea unui nou dosar, ale cărui părți să fie reprezentate de petenta Uniunea Democrată Maghiară din România – Organizația Teritorială Alba și parte reclamată domnul D.I.M.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

Colegiul director hotărăște:

1. Respingerea excepției lipsei calității procesuale pasive a părții reclamate Ziarul „Unirea”, S.C. Unirea Pres S.R.L.;

2. Respingerea excepției lipsei calității procesuale active a petentei;

3. Constatarea săvârșirii unei fapte de discriminare de către S.C. Unirea Pres S.R.L., prin reprezentant legal, prin publicarea unui articol cu caracter discriminatoriu la adresa maghiarilor și care incită totodată împotriva organizării unor evenimente culturale ale comunității maghiare conform art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată;

4. Sancționarea părții reclamate, S.C. Unirea Pres S.R.L., societate care editează ziarul „Unirea”, prin reprezentant legal, cu amendă contravențională în cuantum de 2000 lei, conform art. 2 alin. (11), art. 26 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 modificată și completată prin O.U.G. nr. 19/27.03.2013, coroborat cu art. 8 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor;

5. Disjungerea dosarului nr. 425/2013 în ceea ce privește partea reclamată și anume domnul D.I.M., față de care nu s-a putut îndeplini procedura citării, și constituirea unui nou dosar;

6. O copie a hotărârii se va transmite petentei și către S.C. Unirea Pres S.R.L.;

7. O copie a hotărârii se va transmite Administrația Finanțelor Publice a municipiului Alba-Iulia.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la Administrația Finanțelor Publice a municipiului Alba-Iulia, dovada plății se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Membrii Colegiului director prezenți la ședință: Asztalos Csaba Ferenc, Cazacu Ioana, Haller István, Jura Cristian, Lazăr Maria, Stanciu Claudia Sorina